

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української літератури ім.акад.М.Возняка

Затверджено
на засіданні кафедри української літератури
ім. акад. М.Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023р.)

Завідувач кафедри

Володимир МИКИТЮК

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
“Актуальні проблеми українського Резистансу”,
що викладається в межах ОПП “Українська мова та література”,
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації:
035.01 Українська мова та література

Назва курсу	Актуальні проблеми українського Резистансу
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література
Викладачі курсу	Роздольська Ірина Володимирівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ім. акад.М.Возняка, доцент
Контактна інформація викладачів	iryna.rozdolska@lnu.edu.ua yaremchuk.iryna74@gmail.com https://philology.lnu.edu.ua/employee/rozdolska-iryna
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації у форматі Google-meet. Для погодження часу таких консультацій прохання писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/literatura-ukrajinsko-ho-rezystansu
Інформація про курс	Дисципліна «Актуальні проблеми українського Резистансу» є нормативною дисципліною для другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізація: 035.01 Українська мова та література) для освітньої програми «Українська мова та література», яка у 2 семестрі викладається в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс присвячено донедавна «білій плямі» в історії української літератури ХХ століття – літературі українського Резистансу, яка супроводжувала збройні українські національно-визвольні змагання 40-50-х років ХХ ст. під проводом ОУН-УПА проти фашистського і радянського тоталітаризму, з увагою до авторської літературної творчості та до повстанського фольклору (повстанська пісенність), а також художньому осмисленню теми українського Резистансу в сучасному українському письменстві.
Мета та цілі курсу	Метою курсу є висвітлення основних тенденцій функціонування літератури українського Резистансу як окремого феномену з увагою до історичного, бібліографічного, авторського і частково фольклорного аспектів функціонування українського руху опору. Завдання: <ul style="list-style-type: none"> • Представити культурно-історичні умови її виникнення, ідеологічно-естетичні засади її функціонування (між політикою та естетикою). • Окреслити коло авторів у точці «екзистенційного максимуму».

	<ul style="list-style-type: none"> • Розглянути художній світ поезії з точки зору національного образу світу, опозиції «свій»-«чужий», інтертекстуальних зв'язків із стрілецьким та міжвоєнним письменством, на матеріалі авторської та фольклорної повстанської творчості. • Розглянути провідні образи повстанського фольклору (образ провідника). • Представити художні особливості художньої упівської прози. • Розглянути тему українського руху опору 40-50-х років ХХ століття у сучасній українській літературі.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «А ми тую червону калину підійемо...»: Збірник повстанських пісень / Упор. Б.Берекета, Ю.Хлопук. – Луцьк: МП «Вімпекс», 1992. 2. В'ятрович В. Дерев'яний І., Забілий Р., Содоль П. УПА. Історія нескорених: [оновл. вид.]. – Київ: Наш формат, Центр досліджень визвольного руху, 2023. 352с. 3. Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець ХІХ—початок ХХІ ст. У десяти томах. Том сьомий. Випробування репресіями і війною. – К.: ВЦ «Академія», 2020. – 528 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/istorija-ukrains-koi-literaturi-kinec-hih-pochatok-hhi-st-u-desjati-tomah-tom-s-omij-viprobuvannja-represijami-i-vijnoju.html#media_popup_fragment 4. Лебедь М. Українська Повстанська Армія, її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за українську самостійну соборну державу: Видання Пресового Бюро УГВР, 1946. 5. Мірчук П. Українська Повстанська Армія 1942-1952. Документи і матеріали. – Львів: Просвіта, 1991. 6. Повстанська ліра / Передм. Л. Сеника. – Львів: Меморіал, 1992. Режим доступу: http://chtyvo.org.ua/authors/Dubas_Mykola/Povstanska_lira/ 7. Полтава Леонід. Скоростріли і музи // Вісті комбатанта.– 1967.– Ч. 4(28). 8. Роздольська І. Актуальні проблеми українського Резистансу: електронний навчальний курс. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. URL: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479 9. Салига Т. Поезія вояків УПА // Історія української літератури ХХ століття. – Кн. 2. – Ч. 1. – К.: Либідь, 1994. 10. Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.- Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968. Режим доступу: http://diasporiana.org.ua/poeziya/6068-slovo-i-zbroya-

antologiya-poeziyi-prisvyachenoji-ura-i-revoljutsijno-vizvolnij-borotbi-1942-1967/

11. Яремчук І. Із літератури українського резистансу: Новели Зиновія Матли // Дзвін. – 2010. – № 1.
12. Яремчук І. Під знаком вогню: Генетичний контекст та естетична природа поезії УПА: Монографія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006.
13. Яремчук І. Українська поезія резистансу 40-50-х років ХХ ст.: Бібліографічний покажчик. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007.
14. Самчук У. Чого не гоїть вогонь; Косач Ю. Еней і життя інших; Іваничук Р. Вогненні стовпи; Матіос М. Солодка Даруся; Винничук Ю. Танго смерті; Забужко О. Музей покинутих секретів; Шкляр В. Троща; Кокотюха А. Червоний; Герасим'юк В. Чорні хлопці.

Допоміжна:

Кузьменко О. Драматичне буття людини в українському фольклорі: концептуальні форми вираження (період Першої та Другої світових воєн): монографія. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 2018. – 728 с.

Соколенко Г. Твори поета невідомої долі. – Нью-Йорк: Філядельфія, 1981.

Кушнір М. Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака. – Львів: Поклик сумління, 1994.

Русов Ю. Поезія визвольних змагань /вступ. слово Д.Донцова. – Торонто: «На варті» КК СУМ в Канаді, 1954.

Салига Т. Нескорена Муза (Штрихи до поезії УПА) // Шлях перемоги. – 1994. – 15 жовт.

Салига Т. Поезія українського резистансу. Степан Бандера на тлі епохи // Літературна Україна. – 11 лютого 1999 р.

Літопис Української Повстанської Армії. Режим доступу: <https://litopysupa.com/ua/>

Гетьманець П. Мої повстанські марші (лірика грудня). – Київ; Львів, 1946.

Мандрик-Куйбіда К. Твори: У 3-х т. – Львів: Літопис, 2012.

Савчин М. Тисяча доріг – Літопис УПА. Т.28.

Центр дослідження визвольного руху:
<https://www.facebook.com/search/top?q=%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%80%D1%83%D1%85%D1%83>

УПА (Ukrainian Insurgent Army)
[https://www.facebook.com/search/top?q=%D1%83%D0%BF%D0%B0%20\(ukrainian%20insurgent%20army\)%20reenacting](https://www.facebook.com/search/top?q=%D1%83%D0%BF%D0%B0%20(ukrainian%20insurgent%20army)%20reenacting).

Тривалість курсу	Один семестр (2)
Обсяг курсу	<p>Для денної форми навчання передбачено загальний обсяг 120 годин, з них 32 год. авд. (у т. ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять) і 88 години самостійної роботи. 4 кредити ЄКТС.</p> <p>Для заочної форми навчання передбачено загальний обсяг 120 годин, у т.ч. 14 годин аудиторних занять, з яких 8 годин лекційних, 6 годин практичних занять і 106 годин самостійної роботи. 4 кредити ЄКТС.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • терміни «Резистанс», «література Резистансу»; • культурно-історичні умови формування літератури українського руху опору у 1940-1950-х роках ХХ століття, зв'язок явища із визвольним рухом. • ідеологічно-естетичну специфічність явища; • окрім імен основних представників – що значить бути автором-повстанцем; • жанрово-тематичні особливості літератури Резистансу 1940-1950-х рр. ХХ ст. як мистецького вияву авторської та колективної творчості; • особливості її національного образу світу; • про розгортання теми УПА у сучасному письменстві. <p>В результаті засвоєння курсу <i>студент</i> зможе, <i>уміти</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати відповідні поетичні, прозові та документальні твори як твори літератури українського руху опору 40-50-х рр. ХХ ст. (ідеологія, тематика, проблематика, поетика тощо) • висвітлювати головні ідеологічно-естетичні концепти явища; • бачити літературу Резистансу як явище у історико-літературних зв'язках. <p>Вивчення вказаної дисципліни передбачає формування таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Фахових компетентностей:</p> <p>ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.</p> <p>ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати</p>

	<p>досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p>
Ключові слова	Резистанс, література Резистансу, ОУН, УПА, заангажованість, межова ситуація, тоталітаризм, неоромантизм, література чину, людина чину.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	«Теорія літератури», «Порівняльне літературознавство», а також базові філологічні знання з історії України, історії української літератури, вступу до літературознавства, філософії, політології, психології.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Методологічною основою курсу є принцип історизму, усі художні твори досліджуються у зв'язку з часом їхнього написання, із подіями біографії того чи іншого автора, дотичними до аналізованого історико-літературного періоду, єдності із тогочасними ідейно-естетичними тенденціями</p> <p>Курс поєднує лекції оглядового характеру із лекціями літературно-портретної форми.</p>
Необхідне обладнання	Комп'ютер, інтернет, інтернет-ресурси, система Moodle
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>В умовах аудиторного формату навчання 50% семестрової оцінки забезпечує участь студента та практичних заняттях, його усні відповіді та письмові роботи. Екзамен становить другіх 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>В електронному форматі, із залученням платформи Moodle, за умови повного затвердження курсу, бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Модуль 1: 25 балів • Модуль 2: 25 балів <p>У модулі 1 1/3 від кількості балів припадатиме на контрольне опитування за модулем 1 (0-9 балів), 2/3 від кількості балів припадатиме на самостійну роботу відповідно до завдань за тематикою лекторію (0-16). Разом 25 балів.</p> <p>У модулі 2 1/3 від кількості балів припадатиме на контрольне опитування за модулем 2 (0-9 балів), 2/3 – на оцінювання роботи за темарієм практичних занять (0-16). При чому учасники денної форми навчання беруть участь в усному обговоренні в</p>

аудиторному форматі. А ті студенти, які навчаються за індивідуальним графіком або через хворобу та непереборні обставини воєнного стану чи стану здоров'я, не могли взяти участі у живому занятті, проходять рівень у системі Moodle. Разом 25 балів.

- екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Завдання до лекційного модуля		
1	Завдання для самостійної роботи за Темою1: (дефініція літератури резистансу за статтею Ф. Погребенника «Олег Ольжич і поезія українського резистансу»)	0-3 б.
2	Завдання для самостійної роботи за Темою2: -- конспект передмови до антології «Слово і зброя» (Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.– Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968). -- конспект передмови до антології «Повстанська ліра» (Сеник Л. Подвиг нескореного духу // Повстанська ліра. – Львів: Поклик сумління, 1992).	0-26. 0-26.
3	Завдання для самостійної роботи за Темою3: Презентація про життя і творчість одного із авторів-учасників українського Резистансу.	0-3 б.
4	Завдання для самостійної роботи за Темою4: аналіз образу світу у поемі Марка Босслава «Галка» через опозицію «свій-чужий».	0-3 б.
5	Завдання для самостійної роботи за Темою5: Характеристику психологічного стану героїні у формі сюжетного плану із новели Зиновія Матли «Покритка» на 10 позицій.	0-3 б.
6	Модульний контроль <i>Тестові завдання для модульного контролю уміщені на сторінці атестованого курсу в системі електронного навчання:</i> https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479	9 б.
Завдання до практичних занять		
7	Тема 6. Роман У.Самчука «Чого не гоїть вогонь» Обговорення за планом /есе для тих, хто фізично із об'єктивних причин не міг бути присутній на занятті, на тему «Концепція героя у творі... і його філософія резистансу»	0-26.
8	Тема 7. Роман Ю.Косача «Еней і життя інших». Обговорення за планом /есе	0-26.
9	Тема 8. Роман М.Матіос «Солодка Даруся» Обговорення за планом /есе	0-26.
10	Тема 9. Роман Ю.Винничука «Танго смерті» Обговорення за планом /есе.	0-26.
11	Тема 10.Роман В.Шкляра «Троща». Обговорення за планом /есе	0-26.
12	Тема 11.Роман А.Кокотюхи «Червоний» Обговорення за планом /есе	0-26.

1 3	Тема 12. Роман Р. Іваничука «Вогненні Обговорення за планом /есе стовпи»	0-26.
1 4	Тема 13. Роман О. Забужко «Музей покинутих секретів» Обговорення за планом /есе	0-26.
1 5	Модульний контроль Тестові завдання для модульного контролю розміщені на сторінці атестованого курсу в системі електронного навчання: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479	0-9 б.
	Разом (поточне оцінювання)	50 балів
1 6	Екзамен. Тестові завдання для іспиту розміщені на сторінці атестованого курсу в системі електронного навчання: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479	50 балів
	Разом (підсумкова максимальна кількість балів)	100 балів

Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесності у відповіді студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються

Питання до екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття літератури Резистансу в літературознавстві. 2. Проблема авторства у літературі українського Резистансу. 3. Література Резистансу в науковому потрактуванні вчених української діаспори. 4. Поезія УПА як об'єкт літературознавців Великої України. 5. Тарас Салига про поезію українського Резистансу. 6. Федір Погребенник про літературу українського Резистансу. 7. Любомир Сенік про поезію українського Резистансу. 8. Поезія Резистансу в оцінці Дмитра Донцова. 9. Культурно-історичні умови формування явища.
-----------------------------	--

10. Особливості мистецького статусу поезії Резистансу.
11. Поезія українського Резистансу як об'єкт книговидання.
12. Антологія «Слово і зброя»: структура, зміст.
13. Антологія «Повстанська ліра»: структура, зміст.
14. Історія бібліографічного збору та опису поезії УПА.
15. Брошура Лева Шанковського «УПА та її підпільна література» (Філадельфія, 1952).
16. Книга Ю. Русова «Поезія визвольних змагань» (Торонто, 1954).
17. Питання мистецтва українського андеграунду в англomовному збірнику «УПА в боротьбі за свободу».
18. Поезія УПА та «вісниківської квадриги».
19. Поезія УПА та Українських Січових Стрільців.
20. Проблеми літератури чину в книзі Симона Петлюри «Завдання української військової літератури».
21. Проблеми літератури чину в книзі Юрія Липи «Бій за українську літературу».
22. Поезія українського Резистансу як «червона література».
23. Симон Петлюра як художній образ у поезії УПА.
24. Екзистенційні переживання поетів Резистансу.
25. Життєвий вибір у межовій ситуації як творчий стимул.
26. Політична естетика поезії українського Резистансу.
27. «Стилет» і «стилос» як екстремі мистецького вибору.
28. Мотив вибору в поезіях Мирослава Кушніра.
29. Концепція митця у творчості Марка Боєслава.
30. Поезія УПА і поезія Армії Крайової.
31. Трагічний оптимізм в поезії УПА.
32. Мотив мистецького вибору в поезії Марка Боєслава.
33. Франкова присутність у поезії УПА.
34. Інтимний мотив у поезії українського Резистансу.
35. Образ світу у літературі Резистансу.
36. Образ криївки в поезії УПА.
37. Образ військового обозу в поезії УПА.
38. Мотив змєборства в конфлікті «герой – антигерой».
39. «Свій – чужий» іконостас у національному образі світу.
40. Ритмічні особливості поезії Резистансу.
41. Поезія українського опору 40-50-х рр. ХХ ст. – явище в українській літературі.
42. Творчий силует Зиновія Матли.
43. Проза Резистансу, її тематична і жанрова специфіка.
44. Тема українського руху опору в новітній українській літературі.
45. Образ героя у повстанській прозі.
46. Документалізм белетристики УПА.
47. Життєтворчість Мирослава Кушніра.
48. Життєтворчість Марка Боєслава.
49. Життєтворчість Марти Гай.
50. Образ провідника у повстанському фольклорі (Степан Бандера).

*Тестові завдання для модульного контролю та іспиту розміщені на сторінці атестованого курсу в системі електронного навчання:
<https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479>*

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези		Форма діяльності (заняття)	Література.	Завдання, год	Термін виконання
	Модуль 1					
1тиж. 2год.	<p>Тема 1. Український національно-визвольний рух 40-50-х років ХХ століття і його літературна та фольклорна проєкції</p> <p>Історичні передумови постання національно-визвольних змагань 1940-50-х років. Ключові поняття періоду: Друга світова війна, Велика Вітчизняна війна, Рух Опору – Резистанс, Український рух опору: УВО, ОУН, УПА, Дивізія «Галичина». Спадок українців після І світової війни – державницькі проєкти ЗУНР, УНР</p> <p>Пакт Молотова-Ріббентропа 23 серпня 1939 року Український рух Опору: ОУН, УПА, Дивізія «Галичина». УСС, УГА – предтечі УВО.</p> <p>Українські письменники – учасники українського підпілля ОУН: Олена Теліга, Улас Самчук, Олег Ольжич. Юрій Липа.</p> <p>Степан Бандера – лідер ОУНБ, молодшого покоління ОУНівців. Провідник як історична постать: факти життєпису, оцінки радянської пропаганди. Образ С.Бандери у фольклорі і літературі. Колядки, пісні-хроніки, повстанські пісні про провідника. С.Бандера в повстанській поезії. С.Бандера в сучасній культурній та суспільній свідомості українців: рок-культура, футбольні ультрас, російсько-українська війна.</p>	лекція	<p><i>Hornovyj O.</i> The Attitude of the Ukrainian Resistance towards the Russian People // The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom. – New York: United Commitee of the Ukrainian-American organizations of New York, 1954.</p> <p><i>Зелений З.</i> Українське юнацтво в вирі другої світової війни. – Торонто: “Гомін України”, накладом братства кол. вояків 1-ї Дивізії Української Національної Армії, 1965.</p> <p>Історія України: Курс лекцій: У 2 кн. – Кн. 2. – К.: Либідь, 1992.</p> <p>Історія Українського Війська. – Вид. 2-е. – Вінніпег: Клуб Приятелів Української Книжки, видавець Іван Тиктор, 1953. – 838 с.</p> <p>Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець ХІХ—початок ХХІ ст. У десяти томах. Том сьомий. Випробування репресіями і війною. – К.: ВЦ «академія», 2020. – 528 с.</p> <p><i>Лебедь М.</i> Українська Повстанська Армія, її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за українську самостійну соборну державу: Видання Пресового Бюро УГВР, 1946.</p> <p><i>Мірчук П.</i> Українська Повстанська Армія 1942-1952. Документи і матеріали. – Львів: “Просвіта”, 1991.</p> <p>Науковий висновок про боротьбу ОУН-УПА в</p>	Опрацювання теми 5год	<i>Впродо вж семест ру</i>	

	<p>УПА – «Армія безіменних» (14 жовтня 1942 року). УПА – армія всієї України. Український Резистанс в сучасній літературі:</p> <p>Культурно-історичні умови формування естетичного феномена</p> <p>Проблема нерівноцінності явищ літературного процесу. Масова література. Поезія резистансу як антиколоніальний вид творчості. Українські землі у другій світовій війні як життєвий простір “вищої арійської раси”. “Боротьба рас” (А.Гітлер) в Україні. Український гітлерюгенд: маніпулювання ідеєю Української Соборної Держави. Антиукраїнські заходи радянського російського тоталітаризму. Формування у другій половині 1942 року загонів Української Повстанської Армії. Стратегія і тактика боротьби: з російським імперіалізмом та фашистським тоталітаризмом. Поезія УПА як продовження політико-ідеологічної боротьби зброєю слова. Специфіка української національно-визвольної поезії 40-50-х рр. XX ст. порівняно з подібними явищами в інших національних письменствах. Межовість мистецького статусу поезії українського резистансу. Перспективи дослідження.</p>			<p>1940-1959-х роках // Визвольний шлях. – 1993. – Кн. 12 (549).</p> <p>Роздольська І. Актуальні проблеми українського Резистансу: електронний навчальний курс. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. URL: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3479</p> <p><i>Франко І.</i> Метод і задача історії література // <i>Франко І.</i> Зібр. тв.: У 50 т. – Т. 41. – К.: Наукова думка, 1984.</p>		
<p>Зтиж. 2 год</p>	<p>Поняття Резистансу в літературознавстві. Поняття літератури Резистансу.</p> <p>Термінологічна омонімія. Поняття резистансу у фізиці та історіографії. Історія введення лексеми в науковий обіг. Роль Бориса Вільде, діяча французького антифашистського руху. Значення терміна у 40-х роках XX ст. Поняття руху опору у 60-х рр. XX ст. в СРСР. Співвідношення понять “література опору”, “література резистансу”, “антифашистська література” в Європі та Радянському Союзі.</p>		<p>лекція</p>	<p>Osadchy M. Cataract. A ukrainian poetic memoirs of repression and resistance. – New-York-London, 1976. – 272 p.</p> <p>Абрамов А. Лирика и эпос Великой Отечественной войны. Проблематика. Стиль. Поэтика. – Москва: Советский писатель, 1972. – 559 с.</p> <p>Енциклопедія українознавства: у 10 томах. – Т.: 1. – Львів: Вид-во НТШ, 1993; Т.: 7, 8, 9. – Мюнхен: Молоде життя, 1971 – 1980.</p> <p>Заведнюк В. На Півночі, на Волині створилась армія УПА. Спогади учасника повстанської</p>	<p>Опрацювання теми 4год</p>	<p>-//-</p>

	<p>Різниця між літературою українського резистансу, що була творена в оунівсько-упівському збройному підпіллі та хронологічно паралельною українською літературою, що була творена в рамках радянської антифашистської.</p> <p>Остаточна дефініція літератури резистансу.</p>			<p>боротьби (1942-1944). – Тернопіль: Лілея, 1996. – 196 с.</p> <p>Ковалів Ю. Історія української літератури. Кінець XIX—початок XXI ст. У десяти томах. Том сьомий. Випробування репресіями і війною. – К.: ВЦ «академя», 2020. – 528 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/istorija-ukrains-koi-literaturi-kinec-hih-pochatok-hhi-st-u-desjati-tomah-tom-s-omij-viprobuvannja-represijami-i-vijnju.html#media_popup_fragment</p> <p>Погребенник Ф. Олег Ольжич і поезія українського резистансу // Визвольний шлях. – 1995. – Кн.6 (567). – С. 726 – 730.</p> <p>Русов Ю. Поезія визвольних змагань / Вступ. слово Д.Донцова. – Торонто: «На варті» КК СУМ в Канаді, 1954. – 107 с.</p> <p>Саенко В. Украинская антифашистская проза в контексте литературы Сопротивления // Современные славянские культуры: развитие, взаимодействие, международный контекст. Материалы Международной конференции ЮНЕСКО. – К.: Наука, 1982. – С. 283-287.</p> <p>Салига Т. Поезія вояків УПА // Історія української літератури ХХ століття. Кн. 2.– Ч. 1. – К.: Либідь, 1994. – С. 48-52.</p> <p>Салига Т. Нескорена Муза (Штрихи до поезії УПА) // Шлях перемоги. – 1994. – 15 жовтня. – С. 7.</p> <p>Сеник Л. Роман опору і література трагічної свідомості // Слово і час. – 1996. – № 1. – С. 50-58.</p> <p>Словник іншомовних слів / За ред. О.С.Мельничука. – К., 1975. – 776 с.</p>		
5тиж. 2год.	<p>Тема 2. Література українського Резистансу як об’єкт книговидання, бібліографії та літературознавства</p> <p>Підготовчі етапи історико-літературного аналізу. Бібліографія – архів історії</p>		лекція	<p>The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom. – New York: United Committee of the Ukrainian-american organizations of New York, 1954.</p> <p>Історія Українського Війська. – Вид. 2-е. –</p>	Опрацювання теми 8год.	-//-

<p>літератури. Історія бібліографічного збору та опису поезії УПА.. Перелік періодичних видань Проводу ОУН-УПА. Часописи “шлях перемоги”, “На чатах”, “Чорний ліс”, “За волю України”, “Пропагандист”</p> <p>Збірник “У боротьбі за волю – під бойовим прапорами УПА” (1946, упорядники Петро Волош-Василенко, Кость Вірлінів). Брошура Лева Шанковського “УПА та її підпільна література” (Філадельфія, 1952) – перша спроба бібліографічного синтезу джерел 1945-1950 рр. на українських землях під більшовицькою й фашистською окупацією. Книга Юрія Русова “Поезія визвольних змагань” (Торонто, 1954) – перша літературно-критична студія про українську поезію резистансу 40-50-х рр. XX ст. Персоналії. Збірник “The Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom” / “Українська Повстанська Армія в боротьбі за свободу” (New York: United Committee of the Ukrainian-American organizations of New York, 1954). Стаття Леоніда Полтави “Скоростріли і музи” (1967): психологічні та естетичні параметри “підземної літератури”. Антологія “Слово і зброя” (1968), присвячена боротьбі УПА.</p>			<p>Вінніпег: Клюб Приятелів Української Книжки, видавець Іван Тиктор, 1953.</p> <p><i>Кухар Р.</i> Літературні постаті в тіні еміграційних буднів // <i>Визвольний шлях.</i> – 1975. – № 7-8.</p> <p><i>Кушнір М.</i> Слова із книги бою. Поезії. Листи. Матеріали до біографії / Вступ. слово І.Калинця, передм. В.Неборака. – Львів: Поклик сумління, 1994.</p> <p><i>Матеиук О.</i> Сурмачі свободи // <i>Визвольний шлях.</i> – 1993. – Кн. 9 (546).</p> <p><i>«Муза і меч»:</i> національний рух у фольклорних та літературних джерелах: Збірник наукових праць / рудкол.: Салига Т.Ю. (відп. ред.), Гарасим Я.І. (відп. секр.), Будний В.В. та ін.. – Львів, 2005.</p> <p><i>Повстанська ліра /</i> Передм. Л.Сеника. – Львів: Меморіал, 1992.</p> <p><i>Полтава Леонід.</i> Скоростріли і музи // <i>Вісті комбатанта.</i> – 1967. – Ч. 4 (28).</p> <p><i>Р.Б.</i> Замість рецензії. “Непокірні слова” // <i>Визвольний шлях.</i> – 1951. – Ч. 7 (46).</p> <p><i>Романенчук Б.</i> Марко Боєслав // <i>Романенчук Б. Alphabetarium.</i> Енциклопедія української літератури: У 3-х т.– Філадельфія: Київ, 1969.– Т. 1.</p> <p><i>Русов Ю.</i> Поезія визвольних змагань / Вступ. слово Д.Донцова. – Торонто: “На варті” КК СУМ в Канаді, 1954.</p> <p><i>Сеник Л.</i> Подвиг нескореного духу // <i>Повстанська ліра.</i> – Львів: Поклик сумління, 1992.</p> <p><i>Слобожанський П.</i> Героїчна поезія Марка Боєслава (замість рецензії) // <i>Визвольний шлях.</i> – 1953. – Ч. 6 (69).</p> <p><i>Слово і зброя.</i> Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.– Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в</p>		
--	--	--	--	--	--

				Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968. У боротьбі за волю – під бойовими прапорами УПА / Упорядники П.Волош Василенко, К.Вірлінів. – Авґсбург: ТПН ОУН “На сторожі”, 1949.		
7тиж. 2год.	<p>Тема 3. Естетична програма авторів Резистансу: від вибору екзистенційного до поетичного Заангажованість як естетична настанова.</p> <p>Вирішення проблем мистецтва в художній формі – специфіка естетики резистансу. Проблема відношення мистецтва до дійсності, його суспільно-ідеологічного заангажування. Початки європейської поезії чину у VII-V ст. до н.е. “Тиртейський мотив” у європейській літературі XIX ст. як продовження античної традиції мистецького заангажування. Манера письма автора як “акт історичної солідарності” (Р.Барт). Культ Слова у поезії Т.Шевченка. Громадянський пафос образу Кобзаря. Ідейність літератури за Лесею Українкою. Концепція Івана Франка. Теорія мистецтва для мистецтва в поетичній та життєвій біографіях “молодомузівців” і “хатян”.</p> <p>Проблеми літератури чину у працях провідників Українських Визвольних змагань – Симона Петлюри та Юрія Липи. “Завдання української військової літератури” С.Петлюри (1937).. “Бій за українську літератури” Ю.Липи. Різновиди тенденційної літератури: “сіра, жовта і червона”. “Червона” література Ukrain’у combatanta. Література чину.</p> <p>Життєвий вибір у межовій ситуації як</p>	лекція	<p>Античная литература. Греция. Антология / Сост.: И.Федоров, В.Мирещенкова: В 2 ч. – Ч. 1. – Москва: Высшая школа, 1989.</p> <p><i>Барт Р.</i> Нулевая степень письма // Семиотика. – Москва: Радуга, 1983.</p> <p><i>Липа Ю.</i> Бій за українську літературу // Український засів. – 1993. – № 2, 6, 7.</p> <p><i>Петлюра С.</i> Завдання української військової літератури. – Варшава, 1937.</p> <p><i>Франко І.</i> Література, її завдання і найважливіші ціхи // <i>Франко І.</i> Зібр. тв.: У 50 т. – Т. 26. – К.: Наук. думка, 1980.</p>	Опрацювання теми бгод.	-//-	

	<p>творчий стимул</p> <p>Вибір як наукове поняття філософії. Основне питання екзистенціалізму, його історична еволюція і значення для українських національно-визвольних змагань 40-50-х рр. ХХ ст. Межова ситуація поетичного резистансу. Зумовленість мистецького вибору життєвим. Мистецький вибір між “стилетом” (заангажованістю) і “стилосом” (творчість заради себе самої і краси). “Чим має бути література?” (Ж.П.Сартр) для поетів УПА. Екзистенційно-мистецький комплекс авторів резистансу.</p>					
9тиж. 2год.	<p>Проблема естетичного вибору через опозицію «стилет-стилос»</p> <p>“Стилет чи стилос” – метафорична дилема-лейтмотив другої світової війни і кожного буремного лихоліття національної історії. Аналіз творів Марка Боеслава, Мирослава Кушніра, І.Хмеля, П.Васмлевського, П.Гетьманця, поезії вояків Армії Крайової.</p>		лекція	Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967.– Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Європі, 1968.	Опрацювання теми 3год.	-/-
11тиж. 2год.	<p>Тема 4. Образ світу (Національний Космо-Психо-Логос) через опозицію «свій-чужий».</p> <p>Розмова з тоталітаризмом через поняття “свій” – “чужий”. Марксистсько-ленінська естетика радянського мистецтва. “Епоха”, “клас”, “партія”, “державна” – змістовий вимір радянської естетики.</p> <p>Естетика схрону – упівський контраргумент. Бачення одне одного у</p>		лекція	<p><i>Гачев Г.</i> Национальные образы мира: Общие вопросы. Русский. Болгарский. Киргизский. Грузинский. Армянский / Предисл. Е.Сидорова. – Москва: Сов. писатель, 1988.</p> <p><i>Забужко О.</i> “Що сказано”, або як українська література “виходить у люди” // Пост-Поступ.– 1995.– № 2 (160).– 18-24 січ.– С. 14; № 3 (161).– 26-31 січ.– С. 13.</p> <p><i>Сміт Ентоні Д.</i> Національна ідентичність / Пер. з англ.– К., 1994.</p>	Опрацювання теми 5год	-/-

	<p>суспільствах, що протиставляються, через амбівалентне ціннісно-полярне поєднання у вигляді пари “ми – вони” (Е.Фром). Духовна географія як основа колективної національної ідентичності</p> <p>Мотив змієборства в конфлікті “герой – антигерой”</p> <p>Переможне розв’язання конфлікту “свій – чужий” у мотиві змієборства.</p>					
13тиж. 2год.	<p>“Свій – чужий” іконостас у національному образі світу</p> <p>Розгортання опозиції “свій – чужий” на рівні авторитетів національної історії. Піраміда українських провідників. Ї яруси.</p> <p>Версифікаційні особливості поезії у полеміці між «своїми» і «чужими».</p> <p>Літературознавчі оцінки формальної сторони поезії резистансу: версифікаційна недосконалість, спрощеність ритмічного малюнка у поетичних текстах. Скерування поезії на ідею, а не на форму – базова теза наукового підходу. Тісні рамки диктату війни і біографічні підстави підходу до форми поетами опору. Момент визнання власної невідповідності поета високим критеріям версифікаційного професіоналізму. Ритм “клекоту кулеметів” (О.Матешук) у поезії.</p>		лекція	Слово і зброя. Антологія української поезії, присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967. – Торонто: Видання кол. вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича – Т.Чупринки в США, Т-ва кол. вояків УПА в Канаді, Братства кол. вояків УПА ім. св. Юрія Переможця в Європі, 1968.	Опрацювання теми 4год.	-//-
15тиж. 2год.	<p>Тема 5. Художня проза українського Резистансу: тематичні та жанрові особливості. Новели Зиновія Матли</p> <p>Межова жанрова природа белетристики резистансу. Риси документального, публіцистичного дискурсу в тканинні новели, оповідання. Категорія героїчного. Представники. Збірка «Наші дні</p>		лекція	<i>Матла З.</i> Наші дні безсмертні: новели / Упорня, передм., післям. В.Бойка. – К.: Вольф, 2009. Збірник «У боротьбі за волю - під бойовими прапорами УПА», «Літопису УПА». Літопис УПА.	Опрацювання теми 9 год.	-//-

	<p>безсмертні» З.Матли. Романістика Марти Гай. Йосип Позичанюк.</p> <p>Короткі прозові форми у збірнику «У боротьбі за волю - під бойовими прапорами УПА», «Літопису УПА».</p>					
	Модуль2					
2тиж. 2год.	<p>Художня рецепція українського руху опору 40-50-х років ХХ ст. в українському письменстві</p> <p>Роман У.Самчука «Чого не гоїть вогонь»:</p> <p>1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму.</p> <p>2.Образ світу.</p> <p>3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.</p>		Практичне заняття	Роман У.Самчук а«Чого не гоїть вогонь»	Підготовка теми. 5год.	Відповідно до розкладу практичних
4тиж. 2год.	<p>Роман Ю.Косача «Еней і життя інших».</p> <p>1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму.</p> <p>2.Образ світу.</p> <p>3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.</p>		Практичне заняття	Роман Ю.Косача «Еней і життя інших». /	Підготовка теми. 5год..	-//-
6тиж. 2год.	<p>Роман М.Матіос «Солодка Даруся»</p> <p>1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму.</p> <p>2.Образ світу.</p> <p>3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.</p>		Практичне заняття	Роман М.Матіос «Солодка Даруся»	Підготовка теми. 5год.	-//-

8тиж. 2год.	Роман Ю.Винничука «Танго смерті». 1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму. 2.Образ світу. 3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.		Практичне заняття	Роман Ю.Винничука «Танго смерті».	Підготовка теми. 5год.	-//-
10тиж. 2год.	Роман В.Шкляра «Троща». 1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму. 2.Образ світу. 3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.		Практичне заняття	Роман В.Шкляра «Троща».	Підготовка теми. 6год.	-//-
12тиж. 2год.	Романи А.Кокотюхи «Червоний» 1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму. 2.Образ світу. 3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.		Практичне заняття	Романи А.Кокотюхи «Червоний», «Чорний ліс».	Підготовка теми. 6год.	-//-
14тиж 2 год	Роман Р.Іваничука «Вогненні стовпи». 1.Тематика і проблематика твору. Жанрові		Практичне заняття	Роман Р.Іваничука «Вогненні стовпи».	Підготовка теми. 6год.	-//-

	<p>можливості. Проблема історизму.</p> <p>2.Образ світу.</p> <p>3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.</p>					
<p>1бтиж..</p> <p>2год.</p>	<p>Роман О.Забужко «Музей покинутих секретів» /</p> <p>1.Тематика і проблематика твору. Жанрові можливості. Проблема історизму.</p> <p>2.Образ світу.</p> <p>3.Концепція героя. Філософія резистансу в художньому погляді через роки.</p>		<p>Практичне заняття</p>	<p>Роман О.Забужко «Музей покинутих секретів»</p>	<p>Підготовка теми.</p> <p>6год.</p>	<p>-//-</p>